

ŽINIOS

LKP(B) ROKIŠKIO APKOMO IR APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Nr. 30. Rokiškis, 1944 m. lapkričio mėn. 26 d.

ROKIŠKIO APSKRITIES PILIEČIAI GYVAI ATSILIEPĖ Į NERIEČIŲ KVIETIMĄ

Niekada ir nieko Lietuvos laudis taip nekentė, kaip vokiškųjų okupantų, tris metus engusių ir persekojusių darbo žmones. Kiekvienas dirbantysis — tiek paprastas darbininkas ar valstietis, tiek darbo inteligentas — ne vienai ir ne dešimt išbudėjo naktį laukdamas, kada vokiečiai išsiverš į jo butą, kad išežtų į Vokietijos darbų kategorą. Daug dirbančiųjų, be tautybės, socialinės padėties ir išsilavinimo skirtumo, buvo ištremti į tolimas Vokietijos provincijas, kur jų laukė badas ir negirdėtas pasaulyje dirbančiųjų fizinių jėgų eksploatavimas; o ir tie, kurie liko savo tévynėje, niekados nepamirš žiaurijų okupantų, ir jų didžiausias troškimas, kad tik greičiau būtų sogniužintas fašistinis slibinas.

Kad tai tiesa, rodo ne žodžiai, bet faktai: štai „Neries“ kolektivo darbininkai, reiksdami padéką R. Armijai, išvadavusiai Lietuvą nuo vokiškųjų okupantų jungo, nutaré kreiptis į visus Lietuvos darbininkus, valstiečius ir tarnautojus su pasiūlymu surinkti pinigus ir padovanoti R. Armijai léktuvų eskadrilę „Tarybų Lietuva“ ir tankų koloną „Žalgiris“.

„Neries“ darbininkai savo atsišaukime į visus dirbančiuosius, tarp kitok, rašo:

„Mes šventai tikime, kad Tarybų Lietuvos darbo žmonės, įkvępti Raudonosios Armijos pergaliai, būdami dékingi jai už vokiškojo jungo sudaužymą, savo santaupomis parems šį sumanymą. Mes tikime, kad mūsų pinigais pastatyta léktuvų eskadrilė „Tarybų Lietuva“ greitai pakils iš lietuviškų aerodromų, kad atsily-

gintų tinkamai hitleriniamas niekšams už mūsų sostinės Vilniaus bei kitų miestų sugriovimą. Mes tikime, kad mūsų santaupomis pastatyta „Žalgirio“ tankų kolona dalyvaus didžiajame visų tarybių tautų Žalgiryje prieš vokiškuosius okupantus ir, grįždami į Tévynę, ant savo šarvu atgabens pergalę.“

„Neries“ darbininkų balsas nėliko be atgarsio — visi T. Lietuvos dirbantieji gyvai atsiliepė į neriečių kvietimą ir savo santaupomis konkretiai parémė patriotišką darbininkų sumanymą.

Rokiškio fabriko „Plūgas“ ir mechaninės dirbtuvės darbininkai bei tarnautojai, išklausę pranešmą apie dr. Stalino kalbą, pasakyta iškilmingame posėdyje š. m. lapkričio 6 d., be kitok, nutarė iš savo santauptų suaukoti léktuvų eskadrilės „Tarybų Lietuva“ ir tankų kolonos „Žalgiris“ pastatymui 8000 rb.

Neatsilieka ir kiti dirbantieji — darbininkai, valstiečiai ir tarnautojai skiria tam tikrą dalį savo uždarbio, kad gražus „Neries“ darbininkų sumanymas būtų greičiau išgivendintas.

Reikia tik džiaugtis, kad dirbantieji rodo tiek pilietinio sąmoningumo ir tikro patriotizmo, savo kuklių išteklių dalį paaukodami didžiojo Tévynės karo pergalę.

Tenardo mėlynoje erdvėje „Tarybų Lietuva“ plieno sakalai, tegu smogia „Žalgirio“ kolonus tankai priešui ugnimi ir švino lietumi, kad tik greičiau būtų sunaikintas vokiškasis maras, ir mūsų Tévynėi išauštų gražus ir laimingas gyvenimo rytas!

Pasitraukė Vokietijos karo atašė Stokholme

Stokholmas, (TASS). Laikraštis „Dagens Niucheter“ praneša, kad Vokietijos karo atašė Stokholme kapitonas Ridelis pasitraukė iš

savo pareigų ir atsisakė išvykti į Vokietiją. Ridelis yra jau penktasis oficialus Vokietijos atstovas atsisakęs nuo savo įgalojimų.

Išlaisvinta nuo priešo

Ezelio sala

Leningrado fronto kariuomenė, remiama Baltijos jūros laivyno, atkakliai kaudamas, šiandien, lapkričio mén. 24 d., galutinai išvalė nuo priešo visą **Saremos (Ezelio)** salą. vokiečių gynybos punktą, dengiantį išėjimą į Rygos įlanką. Tokiu būdu visa **Tarybų Estijos** teritorija išlaisvinta nuo vokiškųjų grobikų.

Tarybinis Informacijų Biuras.

Tarybinio Informacijų Biuro

lapkričio mén. 24 d. pranešimas

Baltijos jūros fronto kariuomenė, remiama Raudonosios Vėliavos Baltijos jūros laivyno, atkakliai kaudamas, šiandien, lapkričio mén. 24 d., galutinai išvalė nuo priešo visą **Saremos (Ezelio)** salą. vokiečių gynybos punktą, dengiantį išėjimą į Rygos įlanką. Tokiu būdu visa **Tarybų Estijos** teritorija išlaisvinta nuo vokiškųjų grobikų.

Vengrijos mūsų kariuomenė, triuš-kindama priešo pasipriešinimą ir kontratakas, užėmė gyvenamąsias vietoves: Meze-Zombor, Bedož-Benje, Mološ, Pusta Nekup, Simardi, Palosverešmarf, Djendželmoš, Bag.

Kituose fronto baruose — žvalgų veiksmai. Eilėje vietų vyko vietinio pobūdžio kautynės.

Lapkričio mén. 23 d. visuose fronto baruose mūsų kariuomenė pamušė ir sunaikino 32 priešo tankus. Oro kautynėse ir zenitines artilerijos ugnimi numušta 70 priešo lėktuvų.

Tarybinis Informacijų Biuras.

Kariniai veiksmai vakarų Europoje

Londonas, lapkričio mén. 24 d. (Tass).

Olandijoje sajungininkų kariuomenė, plėsdama puolimą prie Venlo, prisiartino 3 mylių atstumu nuo šio miesto. Iš šiaurė nuo Belmond-Venlo geležinkelio, sajungininkų daliniai pasistumėjo apie vieną mylią sunkiai praeinamoje vietoje ir užėmė Chorsto miestą.

Vokietijoje, iš šiaurės rytus nuo Hailenkircheno, rajone tarp Gofeno ir Besko, kur priešas parodė atkaklų pasipriešinimą, užvirė aršios kautynės. Sajungininkų daliniai palenkya stumiasi į priekį Jultchė rajone, Haslarė miesto kryptimi. Iš šiaurė nuo Veisvelero — tešiamos kautynės komėjė. Kiti sajungininkų daliniai randasi į vakarus, pietus ir pietų rytus

nuo Veisvelero ir žygioja šio miesto kryptimi. Glurgeno miško rajone teiasi aršios kautynės.

I rytus nuo Mezo, sajungininkų šarvuociai daliniai prisiartino prie Johanes-Rorbache, o pėstininkai pasiekė kelvellerio priemiesčius.

Prie Premersdorfo (Lotaringijoje) atmušta priešo kontrataka. Pietų link sajungininkų šarvuocių daliniai prisiartino prie Finšlinger. Prie Savernsko praejimo, pralaužus priešo gynybos liniją, sajungininkų kariuomenė prisiartino prie Štrasburgo ir šiaurinėje Elzaso lygumoje išlaisvino daug miestų. Laike staigaus puolimo, paimta daugiau kaip 3000 belaisvių, jų tarpe du generalai.

Pirmieji „folkssturmo“ belaisviai vakarų fronte

Londonas. (Tass). Reuterio agentūra praneša, kad 3-sios amerikiečių armijos kariuomenė vakarų fronte paémė į nelaisvę grupę „folkssturmininkų“. Tai 45 — 60

metų amžiaus žmonės. Prieš siuntiami į frontą, jie buvo tik 8 valandas pamokyti, kaip elgtis su šaulių ginklais.

Rokiškio apskrity auga partinės organizacijos

Raudonajai Armijai išvijus voikiškuosius faistištus iš Rokiškio apskrities, LKP(b) Rokiškio Apskrities Komitetas griebesi darbo. Pirmiausia buvo peržiūrėti apkomo posėdyje pareiškimai tų asmenų, kurie į partiją buvo priimti pogrindyje (1942 — 1944 m. birželio mén.). Taip pat prieš apkomą stovėjo uždavinys — sukurti pirmes partines organizacijas, kuriose būtų nemažiau 3-jų narių ir kurios vietoje galėtų vadovauti ir spręsti politinius bei ekonominius klausimus.

Apsvarčius 45 pareiškimus, buvo nutarta, kad daugumai reikia išduoti partijos dokumentus, o kitiems atsakyti arba atidėti.

Keletas pirminių partinių organizacijų jau sukurta prie valsčiaus vykdomųjų komitetų. Ten paskirti partorgai.

Valsčių partorgai ir valsčių pirminiu partorganizacijų sekretorių užtvirtinti apkomo posėdyje.

Geriausiai dirba Kamajų valsčiaus partorgas. Jis pats įsitraukė į darbą ir duoda nurodymus partijos nariams.

Jie pravedė visą eilę pasitarimų valstiečių, darbininkų ir intelligentų tarpe.

Neatsilieka ir Rokiškio valsčiaus partorgas. Dėka jo energingo darbo ir organizacinių gabenų, galima sakyti, Rokiškio valsčiui vienas iš pirmųjų baigė žemės pertvarkymą.

Blogiausia dirba Obelių valsčiaus partorgas. Jis mažai žiūri į pavestajių darbą. Yra daug Obelių valsč. vietų, kur dar nebuvo nuvykęs nė vienas agitatorius. Mažai dėmesio kreipia ir į prievolių pristatymą.

Kaip eina prievolių pristatymas mūsų apskrityje

Mūsų apskritis ypatingai buvo atsilikusi valstybinių prievoilių atlikime. Dabartiniu metu bulvių, pieno ir mėsos pristatymas eina į galą.

Kamajų valsčiaus valstiečiai jau atliko pieno pristatymą. Ju-

žintai — mėsos. Neatsilieka ir Panemunėlis.

Iš viso Rokiškio apskr. prista tyta 63% bulvių, 63% pieno ir 72% mėsos.

Produktų pristatymas tebe vyksta.

Valstiečiai turi pristatyti kvitus apie atiduotus žemės ūkio gaminius

Kai kuriose vietose darbo valstiečiai žemės ūkio gaminius tiekė betarpiai Raudonosios Ar-mijos daliniams. Už patiekus gaminius darbo valstiečiai gavo čekinius reikalavimus. Visa tai dabar reikia nedelsiant atiduoti

apskričių paruošos įgaliotiniams, kurie tuos, jau atiduotus žemės ūkio gaminius, išsakytys į valstybi nių prievoilių normas. Priešingu atveju valstybinių prievoilių dydžio apskaičiavimas gali išeiti darbo valstiečio nenaudai

Rokiškis

Du tūkstančiai rublių tankų kolonai „Žalgiris“ ir lėktuvų eskadrilei „Tarybų Lietuva“

Rokiškio fabriko „Plūgas“ ir mechaninės dirbtuvės darbininkai paaukojo du tūkstančius rublių tankų kolonai „Žalgiris“, ir lėktuvų eskadrilei „Tarybų Lietuva“.

„Plūgo“ direktorius dr. Juodelė paaukojo 1000 rb., buhalteris — 500 rb. ir mechaninės dirbtuvės mechanikas dr. Podrečikovas — 500 rb.

Visi likusieji darbininkai pasižadėjo įnešti į Valstybės Fondą 8000 rb., kad tuo greičiau prisidėtų prie Vokietijos suntrūkinimo ir ramaus gyvenimo atstatymo.

Toks „Plugo“ ir mechaninės dirbtuvės darbininkų patriotinis elgesys turėtų būti kitiems pavyzdžiu.

Jie pirmieji visame valsčiuje atsiskaitė su valstybe

Lükštų apylinkės valstiečiai, galima sakyti, pirmieji Rokiškio valsčiuje baigia atsiskaityti su valstybe. Beveik du trečdalai valstiečių jau išpildė jiems uždėtas prievoles.

Pirmieji, kurie išsvežė pyliavas, yra šie valstiečiai: 1) Meilus Antanas iš Papartynės kaimo, turis 8 ha žemės. Dabartiniu metu jis eina Lükštų apylinkės pirminkino pareigas. 2) Augulis Kazys iš Čypirių kaimo, turis 16 ha žemės ir 3) Banys Jonas iš Ragučių vienkiemio, turis 9 ha žemės.

Panemunėlis

Pavyzdingai veikia linų fabrikas

Čia veikia vienas iš moderniausių linų apdirbimo fabrikų,

smūgiai. Aptyla. Artėja kažkieno žingsniai.

— Tamsta komendante, kalinių prisipažino, kad žudė žmones, — raportuoja. — Prašau leist juos sušaudyti!

— Gerai, pašaukit mašiną.

— o —

Sunkvežimis juos nuvežė. Seniai nutilo motoro ūžesys, o aš vis negaliu atsipeiketi po baisos egzekucijos. Virpėdamas iš šalčio ir susijaudinimo, susigūžęs sėdėjau karcerio kampelyje.

Pro vienišą langelį matomas dangaus plotas pamažu ima raussti. Rytas rausvai nudažo priesakinę vienutės sieną, ir mano „butas“ darosi gana šviesus.

Pamažu apsirantu ne tik su

MUMS RĀŠO

Per karą fabrikas turėjo daug nuostolių: dingo įrankiai, kai kurių mašinų dalys, diržai ir daug kito turto, bet fabriko pastatai ir įrengimai nenukentėjo. Užtat si įmonė greit susivarkė ir pradėjo normalų darbą. Darbininkai patys pasisodino bulvių, daržovių ir darbar gauna darbo laiku pietus, kurių beveik nieko nekainuoja.

Dirbantieji išvysto aukštą darbo produkciją. Vien per paskutinį mėnesį fabrikas turėjo 26.000 rb. pelno.

Ypatingai per vykusius mėsius nukentėjo švietimo sritis. Graži mokykla subyrėjo, o biblioteka, su gausiu knygų skaičiumi ir inventoriumi, sudegė. Nuo bombardavimo gyvenamų trobesių langai išbyrėjo. Taigi pradžioje atrodė, kad mokyklai bus neįmanoma gauti patalpą. Tačiau ši klūtis buvo pašalinta. Vykdomasis Komitetas ir mokytojai savo iniciatyva atremontavo panašenes patalpas ne vien pradžios mokyklai, bet ir senai lauktai progimnazijai. Darbas buvo pradėtas laiku, kuris visu rūptumu vyksta toliau. Visuomenė labai patenkinta išteigta progimnazija, nes dabar aukštėsnis mokslas liaudies vaikams labiau prieinamas.

Penemunėlietis

Juodupės Valstybinės Progimnazijai skubiai reikalinga sekretorė. Pageidaujama bent 4 gimn. kl. cenzas ir raštinės darbo praktika.

Direktorius

Nuo 8. m. lapričio mėn. 15 dienos Rokiškio išteigta Valstybinė Notarinė Kontora, kuri atlieka šiuos notarinius veiksnius: nuorašų ir ištraukų iš knygų bei iš dokumentų palaidojimą, parašą iškumo palaidojimą, tvirthinė testamentus ir įgaliojimus, daro dokumentuose vykdunouiosius užrašus ir t.t.

Be to, Valstybinė Notarinė Kontora teikia techninius patarinius, susijusius su notarinius veiksnius, kaip pavy. nurodus ištraukas, sindikato pilietybės įgaliojimų, testamentų ir kitų dokumentų projektus. Notarinė Kontora randasi Rokiškio apskr. Liaudies Teismo patalpose.

Mirties kamerose

— Kokia pavardė?

Kaltinamasis pasako savo pavardę, bet taip tyliai virpančiu balsu, kad aš neįstengiu suprasti.

— Pabėgai, šunie, iš R. kalėjimo, ką?

— Mane paleido...

— Paleido! — ciniškai nusivakotoja girtas balsas. — Gal paleido už tai, kad žmones šaudei? Sakyk, rupūžė, kiek žmonių užmušei?

— Aš nieko neužmušiau...

Jo žodžius nustelbia buožių smūgiai.

— Pastatykite prie sienos! Pri-

A. Dangerutis

sipažins, arba nušausiu, kaip... — šaukia vis tas pats balsas, — Na, sakyk, kiek žmonių sušaudei, velnio išpera?

— Ponai, aš nesu žmogžudys... — kalinio balsas suvirpa.

— Viens!

Gili pauza. Net ir girti balai nutyla.

— Sakyk, arba tuoju nudedu! Du!

— Pasigailėkite nors mano mažų vaikų. Žmona serga. Aš nieko...

— Nutilk! — kažkurius balsas užrinka, ir vėl pasigirsta buožių

nauja patalpa, jos „aromatų“, bet ir susidariusių padėties atrodo nebėtokiai balsi Pasiduodu likimui — kas bus, tebūnė.

— Tamsta komendante, kalinių prisipažino, kad žudė žmones, — raportuoja. — Prašau leist juos sušaudyti!

— Gerai, pašaukit mašiną.

— o —

Sunkvežimis juos nuvežė. Seniai nutilo motoro ūžesys, o aš vis negaliu atsipeiketi po baisos egzekucijos. Virpėdamas iš šalčio ir susijaudinimo, susigūžęs sėdėjau karcerio kampelyje.

Pro vienišą langelį matomas dangaus plotas pamažu ima raussti. Rytas rausvai nudažo priesakinę vienutės sieną, ir mano „butas“ darosi gana šviesus.

Pamažu apsirantu ne tik su

„Naudos“ spaustuvė, Rokiškis

LV 02302